Lausunto

7.4.2021

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä (242/2020) eduskunnalle kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

Ehdotetut muutokset kuntalakiin eivät ole varsin vähäisiä ja osittain luonteeltaan teknisiä. Esityksessä ei ole sellaisia muutoksia, joita Vantaan kaupunki pitäisi kielteisinä.

Valtuuston päätösvaltaan lisättävä oikeus päättää sijoitustoiminnan lisäksi myös rahoitustoiminnan perusteista on perusteltu. Rahoitustoimintaa sisältyy yhtä lailla riskejä kuin sijoitustoimintaankin ja on perusteltua, että valtuusto päättää myös siitä, minkälaisia riskejä kunta voi rahoitustoiminnassaan ottaa eikä vain sijoitustoiminnan riskitasosta.

Aloiteoikeuden osalta ehdotetaan lisättäväksi aloiteoikeus myös niille, jotka omistavat tai hallitsevat kiinteää omaisuutta kunnassa. He ovat kuntalain 3 §:n nojalla kunnan jäseniä ja heillä on jo ennestään mm. oikeus tehdä oikaisuvaatimus ja kunnallisvalitus kuntalain mukaisista kunnan päätöksistä. Se, ettei heillä ole ollut aloiteoikeutta, on ollut epäkohta ja on hyvä, että se nyt korjataan.

On myös kannatettavaa muuttaa kuntalakia siten, että johtajasopimus on kokonaisuudessaan, myös mahdollisen erorahan osalta, kunnanhallituksen päätettävissä eikä erorahasopimusta viedä erikseen kunnanvaltuuston ratkaistavaksi, koska tämä voi politisoida asian liikaa ja pitkittää sopimuksentekoprosessia tarpeettomasti. Erorahassa on joka tapauksessa kyse tietynlaisen irtisanomisturvan luomisesta kunnanjohtajalle, mikä vastaava turva on lain nojalla kaikilla muilla kunnan viranhaltijoilla.

Kuntayhtymien yhdistymistä ja jakautumista koskevien säännösten lisääminen lakiin on tarpeen, jotta tehdessä kuntayhtymiä koskevia järjestelyitä ei jouduta tarpeettomasti purkamaan kuntayhtymiä ennen uuden/uusien kuntayhtymien perustamista.

Hallintosääntöön ehdotetaan lisättäväksi sekä sopimushallintaa että tiedonhallintaa koskevat määräykset.

Vantaan kaupunki
Toimiala

Osoite
Postinumero
Etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 1234 1234
Matkapuhelin 040 123 1234

Vantaa

Lausunto

7.4.2021

Sopimusten hallinta ja sopimusten valvonta on erittäin tärkeä osa kunnan johtamista. Sopimusten hallinnan ja valvonnan tulisi kuitenkin olla itsestään selviä ilman hallintosäännössä olevaa määräystäkin. Vaikka sopimusten käyttöala on laajentunut, kyse ei kuitenkaan ole mistään uudesta asiasta. Sopimusten hallinnan sisällyttäminen hallintosäännössä säädeltäviin asioihin ei ole haitallista, mutta ei myöskään mitenkään välttämätöntä. Jos sopimusten hallinnan tasoon kunnissa haluttaisiin todella vaikuttaa, olisi laissa aiheellista säätää sopimushallinnan toteuttamisesta tarkemmin.

Kuntien hallinnon sähköistyessä on tarpeen puhua ennemminkin tiedonhallinnasta kuin asiakirjahallinnosta. Vuoden 2020 alusta tuli myös voimaan laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta ja jo tämän lain voimaan tulon vuoksi on esim. Vantaan kaupungin hallintosääntöön jo lisätty tiedonhallintaa koskevia määräyksiä. Tiedonhallinnan lisääminen niiden asioiden joukkoon, joista hallintosäännössä päätetään, on siten perusteltua.

On erittäin tärkeää, että kuntalakiin covid 19 -pandemian vuoksi otetut sähköistä kokousta koskevat väliaikaiset säännökset otetaan pysyvästi käyttöön. Kunnallinen toimielinpäätöksenteko on muuttunut merkittävällä tavalla pandemian vuoksi ja entisiin menettelyihin ei varmaankaan haluta täysin palata pandemian päättyessäkään. On oletettavaa, että pandemian päätyttyäkin kokouksiin tullaan osallistumaan jossain määrin myös etäyhteydellä.

Taloussuunnitelmaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi. On hyvin perusteltua, että taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä, koska se vaikuttaa siihen taloudelliseen tilanteeseen, missä kunta on taloussuunnitelman päättyessä. Lisäksi on hyvä, että laissa on täsmennetty sitä, miten kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa kuntajaon muutoksen jälkeen.

Pääomalainaa koskeva lisäys lain 129 §:n on perusteltua, koska pääomalainoille ei voi antaa vakuutta. Pääomalainan antaminen on kuitenkin mahdollista varsin harvoin, koska valtiontukisäännökset rajoittavat merkittävästi kunnan mahdollisuuksia antaa pääomalainaa. Tietynlainen riski on olemassa siitä, että kunnissa ei osata ottaa huomioon valtiontukisäännöksiä pääomalainaa myönnettäessä, vaikka siitä on maininta 129 §:n viimeisessä momentissa.

Muiden muutosten osalta Vantaan kaupungilla ei ole lausuttavaa.

VANTAAN KAUPUNKI

Sari-Anna Pennanen
Kaupunginlakimies

Vantaan kaupunki
Toimiala

Osoite
Postinumero
Etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 1234 1234
Matkapuhelin 040 123 1234